

Ім'я користувача:
Біомед Наталія Сергійчук

ID перевірки:
1016046816

Дата перевірки:
06.01.2024 11:29:18 EET

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
06.01.2024 11:34:17 EET

ID користувача:
100002440

Назва документа: Stec_KR

Кількість сторінок: 22 Кількість слів: 3092 Кількість символів: 25450 Розмір файлу: 1.19 MB ID файлу: 1015745656

6.44% Схожість

Найбільша схожість: 1.68% з Інтернет-джерелом (<https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/bezbaryernist/na>).

6.44% Джерела з Інтернету

399

Сторінка 24

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

3

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»

Інститут біомедичних технологій

Кафедра мікробіології, сучасних біотехнологій, екології та імунології

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: «Розробка та супровід пермакультурних проєктів»

на тему: «Навчальний еколого-дослідницький та реабілітаційний
центр Університету «Україна»

Студента 2 курсу, групи *EK-22-1-M-fbmt*
спеціальності 101 «Екологія»
Стеця Михайла Миколайовича

Керівник к.б.н., доц.

Сурядна Н.М.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

м. Київ – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОЛОГІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ...	4
1.1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ.....	4
1.2. СТРУКТУРА ТА ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ ПОСТАВЛЕНИХ ЗАДАЧ.....	6
РОЗДІЛ 2. ГРАНТОВА ЗАЯВКА «Навчальний еколого-дослідницький та реабілітаційний центр Університету «Україна».....	11
2.1. АНОТАЦІЯ.....	11
2.1.1. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЕКТУ.....	12
2.1.2. ДІЯЛЬНІСТЬ В МЕЖАХ ПРОЕКТУ.....	12
2.1.3. МОЖЛИВІСТЬ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТУ.....	12
2.2. ОПИС ПРОЕКТУ.....	15
2.2.1. ПРОБЛЕМА, НА ВИРІШЕННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНО ПРОЕКТ....	16
2.2.2. МЕТА ПРОЕКТУ.....	16
2.2.3. ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ.....	16
2.2.4. ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ ПРОЕКТУ.....	17
2.2.5. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ.....	17
2.2.6. РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ.....	18
2.2.7. ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ПРОЕКТУ.....	18
2.2.8. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІСЛЯ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ.....	19
ВИСНОВКИ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21

ВСТУП

Актуальність проблеми

В Україні все активніше розвивається діяльність різноманітних реабілітаційних закладів, спільнот, груп та інших форм діяльності для дітей і дорослих із порушеннями мобільності, фізичними або психічними вадами, але вони, зазвичай, вузькоорієнтовані – це спортивні заняття, або арт-терапія [1; 2], або клуби за інтересами тощо. Найбільш комплексний підхід, включно з гарденотерапією (лікувальне садівництво) практикується у КВНЗ "Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія" [3]. Але не існує навіть спроб вирішити комплексно весь набір соціальних, екологічних та медичних проблем.

Об'єкт дослідження: методики відновлення екосистем та здоров'я людини.

Предмет дослідження: Можливості створення Навчального еколого-дослідницького та реабілітаційного центру Університету «Україна».

Мета дослідження – Створення центру практичного втілення освіти для сталого розвитку: інклюзивного простору для натурних спостережень, навчання, польових та лабораторних досліджень в галузі екології, гідробіології, ґрунтознавства, лісівництва, пермакультури та практичного втілення результатів досліджень.

Структура роботи. Курсова робота складається з вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи - 21 сторінка. Робота містить 1 рисунок та 11 світлин. Список використаних джерел включає 8 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ЕКОЛОГІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

1.1. Науково-теоретичне обґрунтування проблеми

Основними проблемами сьогодення є стрімке погіршення здоров'я людства, насамперед внаслідок світової екологічної кризи антропогенного походження, викликаних нею змін клімату, а для України основною проблемою стало варварське вторгнення РФ, яке калічить та знищує і природу, і людей. Однак і попередні проблеми нікуди не зникли. Хижацька експлуатація ґрунтів, які є управляючою системою біосфери, призвела до руйнування екосистем, опустелювання основних сільськогосподарських регіонів, а вирубування лісів для створення нових орних площ та отримання прибутків спричинило пересихання водойм, порушення кліматичних циклів і все частіші прояви природних катаклізмів та пандемії [4].

Військові конфлікти і транспортні катастрофи доповнюють руйнівний вплив на здоров'я, тому має місце тенденція різкого підвищення рівня інвалідизації людства та кардинальне зниження якості життя. Додатковими психотравмуючими факторами для людей, які втратили працездатність (або ніколи її не мали), є: а) нездатність забезпечити власну продовольчу безпеку, навіть маючи в достатку вільного часу: важко працювати на землі внаслідок фізичних порушень, а на виснажених ґрунтах це непродуктивно; б) відсутність регулярних контактів з природою. Психологічний та емоційний дискомфорт призводить до виникнення соціального напруження, невдоволеності власним життям та особистісними справами, погіршення здоров'я [5].

Таким чином, низка проблем: здоров'я ґрунту, здоров'я екосистем (зокрема агроекосистем), необхідність мати здорові продукти харчування, здоровий клімат і відновлення здоров'я людини (фізичного і психічного)

нерозривно пов'язані й вирішувати їх необхідно в комплексі.

Схвалена розпорядженням КМ Міністрів України «Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» (14 квітня 2021 р. № 366-р) [6] є важливим кроком у подоланні означених викликів. Стратегія передбачає сучасне прочитання поняття «безбар'єрність»: це загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності. Також Кабінет Міністрів схвалив масштабний план заходів на IV квартал 2022 року з реалізації Національної стратегії (затверджено 4 серпня 2021 р. № 883-р) [7], де передбачено, зокрема, «Запровадження комплексних реабілітаційних та абілітаційних послуг, спрямованих на підвищення якості життя, активності, працездатності та залучення в усі форми суспільного життя... всіх груп населення», забезпечення розвитку освіти дорослих.

На вирішення проблеми знеліснення спрямований Указ Президента України №228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» від 7 червня 2021 року [8], який потребує кваліфікованого, екологічно вивіреного виконання, а не бездумного висаджування випадкових порід де завгодно без подальшого контролю та догляду.

У даному проєкті вперше запропоновано розробку та практичне повноцінне функціонування навчального еколого-дослідницького та реабілітаційного центру, який поєднуватиме в своїй діяльності вирішення низки соціальних та екологічних питань сьогодення – освітньо-демонстраційний майданчик з безбар'єрним доступом, соціалізація людей з інвалідністю, інклюзивні форми роботи (гарденотерапія, спорттерапія, високі грядки та ін.), майданчик для проведення навчальних, наукових та соціальних досліджень та спостережень, створення платформи для освоєння та популяризації методів відновлення та формування родючості ґрунтів методами пермакультури, відновлення родючості ґрунту та

очищення водою природоощадними та природозгідними методами, створення високопродуктивного лісосаду в системі деградованого соснового лісу, формування діяльнісного осередку екопросвітницької діяльності щодо невиснажливого природокористування та сталого розвитку суспільства.

1.2. Структура та план реалізації поставлених задач

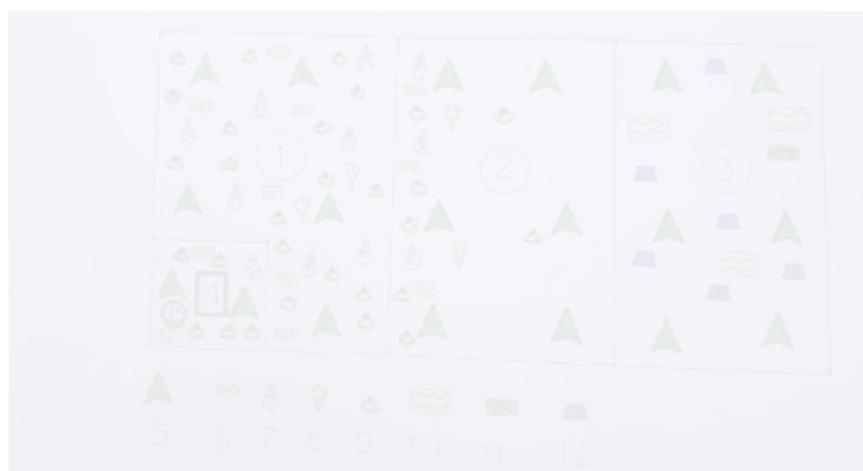

Рис. 1. Схема ділянки площею 10 га.

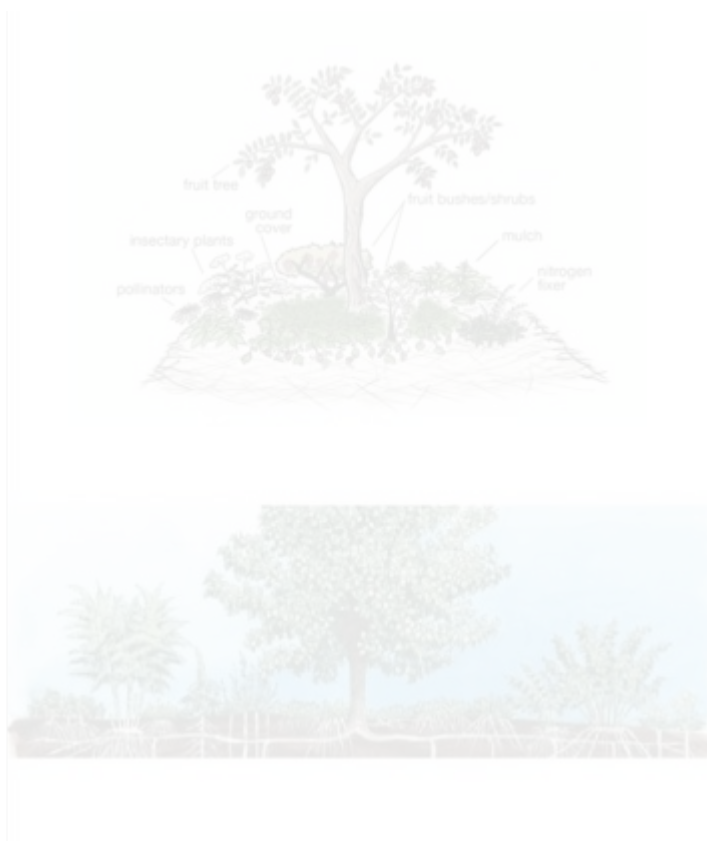
Усі існуючі насадження повністю зберігаються.

Умовні позначення:

- 1 – Лісосад
- 2 – Буферна зона
- 3 – Рекреаційна зона
- 4 – Приміщення для занять
- 5 – Існуючі насадження
- 6 – Овочеві грядки
- 7 – Плодові кущі
- 8 – Плодові дерева
- 9 – Плодові кущички

- 10 – Високі грядки
- 11 – Інклюзивний спортивний майданчик
- 12 – Інші реабілітаційні об'єкти
- 13 – Дослідна ділянка

1 – Лісосад - це стійка екосистема з високим біорізноманіттям, організована відповідно принципам функціонування багатоярусного лісу, де значна частина елементів є продуктивними для людини видами і сортами, в основному багаторічними.

До існуючих лісових насаджень поступово додаються продуктивні рослини: до 1 ярусу – високорослі сорти яблунь, груш, черешень та ін.; для заповнення середніх ярусів – плодіві дерева 2 і 3 величини, високі кущі

(фундук, бузина та ін.), нижніх – невисокі кущі та кущики (малина, смородина, агрус, чорниця та ін.), трав'янисті їстівні рослини – лілейник, снить, для підземних ярусів - коренеплоди (топінамбур, морква та ін.). Методика створення лісосаду давно відома і широко розповсюджена у розвинутих країнах. Лісосади майже не потребують догляду і дають чудові результати продуктивності, що доводить необхідність їх поширення в Україні. Для адаптації методики до даного місця призначена **дослідна ділянка (13)**. Також наукові дослідження проводитимуть студенти та науково-педагогічні працівники Університету «Україна» в процесі створення Лісосаду на всій ділянці 10 га.

2 – Буферна зона – це захисна зона для Лісосаду, зона поступового переходу від Рекреаційної зони (3) до Лісосаду.

3 – Рекреаційна зона – це зона, де існуючі насадження також будуть доповнені плодовими деревами і кущами, але у меншій мірі, ніж у Лісосаду.

Основна площа ділянки відводиться під стежки для бігу, спортивні майданчики, елементи гарденотерапії (зокрема й для осіб з інвалідністю).

Також для осіб з інвалідністю тут розміщено інклюзивний спортивний

майданчик

(11),

інші реабілітаційні об'єкти (12): сенсорний сад

та високі грядки (10) для освоєння доступних методів вирощування екологічно безпечних повноцінних продуктів харчування.

Реалізація даного проекту надасть можливість студентам, зокрема й особам з інвалідністю, проводити біологічні та екологічні дослідження; втілювати в життя результати цих досліджень; освоювати нові методи природозгідного господарювання; вести екопросвітницьку роботу; проходити реабілітацію та відновлювати рівень власного фізичного та психоемоційного здоров'я. Працівники лісгоспу, місцеві жителі та усі бажаючі зможуть освоїти методику створення лісосаду та методи природозгідного господарювання, а

особи з особливими потребами – скористатись можливостями інклюзивних спортивних майданчиків та інших реабілітаційних об'єктів./

РОЗДІЛ 2

ГРАНТОВА ЗАЯВКА «Навчальний еколого-дослідницький та реабілітаційний центр Університету «Україна»

2.1. Анотація

На ділянці деградованого соснового лісу площею 10 га планується поетапно створити Рекреаційну зону (3 га) та Лісосад (4 га), розділені буферною зоною.

У **Рекреаційній зоні** буде розміщено стежки для бігу; інклюзивний спортивний майданчик; елементи гарденотерапії різного спрямування; елементи кольоротерапії за методикою поліхромно-адаптаційної біорегуляції психофізіологічного стану людини; сенсорний сад; високі грядки для освоєння доступних методів вирощування екологічно чистої їжі.

Лісосад - це стійка екосистема з високим ступенем біорізноманіттям, організована за принципами функціонування багатоярусного лісу, де значна частина елементів є продуктивними для людини видами і сортами рослин, переважно багаторічними (елемент пермакультури). Для його створення до наявних насаджень поступово буде введено продуктивні рослини (яблуні, груші, смородина, морква і т.д.). Оскільки ґрунти на даній ділянці вкрай неродючі (піщані та закислені), необхідно створити достатній шар родючого ґрунту для трав'янистих рослин. Найкращим та екологічно доцільним є метод пошарового мульчування соломкою і надмірною водною рослинністю із прилеглих водойм, які потерпають від заростання та замулення. Таким чином, паралельно буде вирішено проблему очистки та ревіталізації водойм. Для інтенсифікації процесу ґрунтоутворення буде застосовано екологічно безпечні біопрепарати ефективних мікроорганізмів. При висадці саджанців дерев і кущів заплановано використовувати додаткові заходи для їх укорінення і росту: збільшені посадкові ями із чорноземом, з додаванням

бентоніту, біочару та мікоризних препаратів. Дотримуватись технології модульного лісосаду, де рослини в гільдіях взаємно підтримують одна одну.

Здійснення проєкту надасть можливість студентам, у тому числі з інвалідністю, проводити біологічні та екологічні дослідження; втілювати в життя результати цих досліджень; освоювати нові методи природозгідного господарювання; вести екопросвітницьку роботу; проходити реабілітацію та відновлювати здоров'я.

2.1.1. Актуальність проєкту

Планується створення інклюзивного простору для натурних спостережень, навчання, польових та лабораторних досліджень в галузі екології, гідробіології, ґрунтознавства, лісівництва, пермакультури, для практичного втілення результатів досліджень, для відпочинку, рекреації та реабілітації студентів і співробітників Університету «Україна», у т.ч. з інвалідністю, освоєння ними методів природозгідного ґрунтоутворюючого господарювання на землі. Вони зрозуміють можливості у забезпеченні себе екологічно чистими продуктами харчування найвищої якості з мінімальними затратами праці та ресурсів, що дасть їм упевненість у собі та у своєму майбутньому. Це буде центр практичного втілення освіти для сталого розвитку. Екопросвітницька діяльність на базі Проєкту уможливить переосмислення цінностей життя і дасть шанс на відродження села з новою парадигмою господарювання.

2.1.2. Діяльність в межах проєкту

На ділянці деградованого соснового лісу площею 10 га планується поетапно створити Рекреаційну зону (3 га) та Лісосад (4 га), розділені Буферною зоною.

У **Рекреаційній зоні** буде розміщено стежки для бігу; інклюзивний спортивний майданчик; елементи гарденотерапії різного

спрямування (фітокуполи, зелені кімнати із заспокійливим та із активізуючим ефектом; спіральні клумби); елементи кольоротерапії за методикою поліхромно-адаптаційної біорегуляції психофізіологічного стану людини; сенсорний сад; високі грядки для освоєння доступних методів вирощування екологічно чистої їжі.

Лісосад (елемент пермакультури) – стійка екосистема з високим ступенем біорізноманіття, організована за принципами функціонування багатоярусного лісу, де значна частина рослин є продуктивними для людини видами і сортами рослин, переважно багаторічними. Для його створення до наявних насаджень поступово буде введено продуктивні рослини (яблуні, груші, смородина, морква і т.д.).

Оскільки ґрунти на даній ділянці вкрай неродючі (піщані та закислені), необхідно створити достатній шар родючого ґрунту для трав'янистих рослин методом пошарового мульчування соломкою і надмірною водною рослинністю із прилеглих водойм, які потерпають від заростання та замулення. Таким чином паралельно буде вирішено проблему очистки та ревіталізації водойм. Для інтенсифікації процесу ґрунтоутворення буде застосовано екологічно безпечні біопрепарати ефективних мікроорганізмів.

При висадці саджанців дерев і кущів заплановано використовувати додаткові заходи для їх укорінення і росту: збільшені посадкові ями із чорноземом, з додаванням бентоніту, біочару та мікоризних препаратів. Дотримуватись технології модульного лісосаду, де рослинні гільдії сформовані у вигляді шестикутника, у вершинах якого висаджено плодові дерева верхнього ярусу, поєднані між собою Теплими грядками Розума (найінтенсивніша технологія ґрунтостворення). Такий модуль у поєднанні із суцільним мульчуванням території навколо нього, створений на дослідній ділянці, дасть можливість адаптувати технології до місцевих умов та стане першоим опорним майданчиком для нарощування родючості ґрунту,

створення сприятливого мікроклімату та збільшення біорізноманіття. Розбудова таких майданчиків з урахуванням результатів спостережень та досліджень за три роки сформує повноцінний високопродуктивний лісосад.

Для проведення досліджень матеріалів, які небажано транспортувати, на дослідній ділянці розміститься лабораторія: некапітальна споруда на гвинтових палях (геошурупах), яка не потребує вирівнювання ділянки, фундаменту, спеціальних дозволів та може перевозитись до іншої локації.

Лісосад та Рекреаційна зона розділені **Буферною зоною** і всі вони поєднуються мережею інклюзивних екологічних стежок, обладнаних майданчиками для відпочинку та інформаційними табличками. Це надасть можливість усім студентам, у тому числі із особливими освітніми потребами, та співробітникам Університету «Україна» поєднувати спостереження, дослідження, практичне втілення результатів своїх розробок із відпочинком, рекреацією та реабілітацією, включно з трудовою.

У процесі створення Лісосаду та навчання методам вирощування овочів на високих грядках студенти освоюють технології природозгідного господарювання на землі, зрозуміють свої можливості у забезпеченні себе екологічно чистими продуктами харчування найвищої якості, навчаться створювати локальні самовідновлювані агроєкосистеми з мінімальними затратами праці та ресурсів. Ці навички є основою продовольчої безпеки та повноцінного життя, вони дадуть упевненість у собі і у своєму майбутньому.

Грунтовідновлення є базисом для відновлення біосфери і стабілізації клімату, отже і для сталого розвитку людства. Освоївши на практиці найефективніші технології відновлення та створення заново родючості ґрунту, студенти зможуть користуватись ними самі та поширювати їх, займаючись екопросвітницькою діяльністю – як на базі

даного Проєкту, так і поза ним. Оскільки до навчальної програми магістрів входить педагогічна практика, вона може проводитись для жителів навколишніх сіл, працівників лісгоспів, туристів та й усіх бажаючих. Освоєння інноваційних природозгідних та не трудоемких методів вирощування сільськогосподарської продукції з одночасним ґрунтовідновленням і мінімальними затратами ресурсів дасть можливість усім бажаючим переосмислити цінності міського та сільського життя і дасть шанс на відродження села з новою парадигмою господарювання.

Реплікація та втілення на практиці таких знань є основою для сталого розвитку України, як і всього світу. І саме «Навчальний еколого-дослідницький та реабілітаційний центр Університету «Україна» буде модельним об'єктом та центром практичного втілення освіти для сталого розвитку, що повністю відповідає меті проєкту, екологічній, інклюзивній та соціальній тематиці і місцевим умовам.

2.1.3. Можливості фінансування проєкту.

Основний донор - Міжнародний фонд «Партнерство за сильну Україну» [9] та Програма ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Уряду Канади з бюджетом 135 мільйонів доларів.

2.2. Опис проєкту.

Створення інклюзивного простору для натурних спостережень, навчання, польових та лабораторних досліджень в галузі екології, гідробіології, ґрунтознавства, лісівництва, пермакультури, для практичного втілення результатів досліджень, для відпочинку, рекреації та реабілітації студентів і співробітників Університету «Україна», у т.ч. з інвалідністю, освоєння ними методів природозгідного ґрунтовідтворюючого господарювання на землі.

2.2.1. Проблема, на вирішення якої спрямовано проект.

Основна проблема – прогресуюча інвалідизація громадян в результаті бойових дій, втрата ними попередньої можливостей самозабезпечення на тлі деградації ґрунтів та екосистем у результаті бойових дій та виснажуючого землекористування.

2.2.2. Мета проекту

Створення центру практичного втілення освіти для сталого розвитку: інклюзивного простору для натурних спостережень, навчання, польових та лабораторних досліджень в галузі екології, гідробіології, ґрунтознавства, лісівництва, пермакультури, для практичного втілення результатів досліджень, для відпочинку, рекреації та реабілітації студентів і співробітників Університету «Україна», освоєння ними методів природозгідного ґрунтоутворюючого господарювання на землі, екопросвітницької діяльності.

2.2.3. Завдання проекту:

- дослідження біорізноманіття території;
- виділення на місцевості основних зон;
- установка лабораторного приміщення;
- закупка та установка обладнання лабораторії;
- створення об'єктів екотерапії;
- закупка та установка обладнання Зони рекреації;
- прокладання екологічних стежок;
- розробка детальних планів та методичного забезпечення навчання, досліджень, практики і реабілітації студентів та співробітників Університету «Україна»;
- закупка необхідних матеріалів для створення першого експериментального модуля лісосаду та дослідження його життєздатності;
- створення нових модулів лісосаду з урахуванням отриманого досвіду;
- проведення навчання та практики студентів;
- проведення реабілітаційних заходів;
- навчання студентів та співробітників Університету «Україна» пермакультурній технології високих грядок;

- екопросвітницька діяльність.

2.2.4. Цільова аудиторія проекту

Співробітники та студенти Університету «Україна», працівники Іванківського лісництва та інших підприємств, мешканці довколишніх сіл та сусідніх регіонів.

2.2.5. План реалізації проекту.

Таблиця 2.1.

План реалізації проекту.

№ етапу	Назва етапу	Тривалість етапу	Завдання етапу	Детальний опису кожного із заходів / видів діяльності в межах етапу (із представленням кількісних та якісних показників)	Результати здійснення етапу	Обсяг фінансування етапу (у гривнях)
1	Розробка проектної документації	1-3 місяці	Визначитись із проектними організаціями. Зібрати команду із 20 -30 осіб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знайти потрібні проектні організації. Знайти потрібних людей 2. Сформувати завдання і цілі проекту. 3. Створення проекту. 	Створення проекту з чітким визначенням завдань кожного члена команди	5000 000.00 грн
2	Реалізація проекту	1 рік	Винесення проекту в натуру, закупка необхідних матеріалів та обладнання, розміщення його по території, висадка рослин, створення зелених коридорів, зон відпочинку, велосипедних та пішохідних доріжок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Геодезичні роботи. 2. Підготовка до посадки рослин на площі 10 га. 3. Закупка матеріалів, обладнання та саджанців потрібних рослин (500 саджанців на 1 га) 4. Висадка саджанців згідно плану (500 саджанців на 1 га) 5. Закупка мульчі (соломи) 50 тон. 6. Мульчування і полив саджанців. 7. Винесення мікоризи та корисних мікроорганізмів. 8. Прокладання велосипедних та пішохідних доріжок 	Втілення проекту на ділянці 10 га	200 000 000,00 грн

3	Розвиток діяльності після закінчення проекту		Догляд за рослинністю та територією	1. Контролювати ріст саджанців	Підтримання працездатності Лісосаду	400 000,00 грн/рік
				2. Полив саджанців		
				3. Відновлення посадок при їх загибелі		

2.2.6. Результати реалізації проекту

1. Наявність бази практики для науково-дослідної роботи навчальної практики, саденотерапії, рекреації та реабілітації студентів Університету «Україна», школярів, для екопросвітницької діяльності.

2. Підвищення рівня практичної підготовки студентів.

3. Розробка студентами та НПП університету практично-орієнтованих проектів в галузі природозгідних методів господарювання на землі відповідно до умов території.

4. Створення та подальше вдосконалення Лісосаду як еталонного навчально-демонстраційного об'єкта.

5. Підвищення рівня здоров'я студентів та працівників Університету.

6. Освоєння студентами з інвалідністю і всіма бажаними методами вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції на базі високих грядок та ресурсне використання Лісосаду.

7. Підвищення рівня екологічної свідомості та екологічних знань студентів і працівників Університету, школярів із літніх таборів, місцевих жителів, працівників лісгоспів та всіх бажаних і успішне втілення заходів на зразок «Один мільйон дерев за одну добу» або «Зелена країна».

8. Відродження сусідніх сіл за рахунок освоєння мешканцями природозгідних методів господарювання.

2.2.7. Інформаційний супровід проекту

Насамперед через місцеві та із сусідніх регіонів ЗМІ, соціальні мережі, періодичні зібрання у осередках громади для обговорення деталей та етапів

проекту. Виступи членів команди в школах, ЗВО та інших навчальних закладах, на підприємствах. Установка в місцях проведення робіт інформаційних щитів із відповідним змістом.

2.2.8. Діяльність після виконання проекту.

Після реалізації проекту необхідно його розвивати: вносити корективи у розміщення та склад зелених насаджень відповідно до потреб користувачів та з урахуванням прав рослин, принципів пермакультури та вимог Сталого розвитку. Інформація про цю діяльність має бути актуальною і постійною, з залученням місцевого населення до усіх етапів реалізації та догляду. Для розвитку туризму необхідно розробити рекламно-інформаційні матеріали та поширювати їх через ЗМІ та соціальні мережі, а також розповсюджувати у паперовому вигляді поряд з іншою сувенірною продукцією.

ВИСНОВКИ

Втілення проєкту дасть імпульс для відродження людей та екосистем, відкриє можливості для всебічної реабілітації осіб, травмованих війною, для науково-дослідної роботи навчальної практики, гарденотерапії, рекреації та реабілітації студентів Університету «Україна», школярів, для екопросвітницької діяльності.

Відбудеться підвищення рівня практичної підготовки студентів усіх напрямків підготовки, підвищення рівня здоров'я студентів та працівників Університету, екологічної свідомості усіх дотичних до проєкту.

Особи з інвалідністю та й усі бажаючі зможуть освоїти методи вирощування екологічно безпечної повноцінної сільськогосподарської продукції пермакультурними методами.

Стане можливим відродження сусідніх сіл за рахунок освоєння мешканцями природозгідних методів господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://uaat.org.ua/>
2. https://www.facebook.com/groups/158280630927838/?locale=uk_UA
3. <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/nova-initsiatyva-zadlya-posylennya-reabilitatsiynukh-posluh-u-zakladakh-okhorony-zdorovya-ukrayiny>
4. Білл Моллісон з Рені Міа Слей/ Вступ до пермакультури. - ГС "Пермакультура в Україні", 2021 р. -170 с.
5. **Садотерапія.** Як позбутись бур'янів у голові / Сью Стюарт-Сміт; пер. З англ. Яни Філоненко. - Київ: Yakaboo Publishing? 2021/ - 328 с.
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>
7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1041-2022-%D1%80#Text>
8. <https://www.president.gov.ua/documents/2282021-39089>

